

Aan de leden van de raad
i.a.a. de commissieleden

Datum	Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Bijlagen
18 oktober 2022			1100448	-

Onderwerp: Raadsinformatiebrief Regionaal gecoördineerd indienen van transportverzoeken voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten binnen Metropoolregio Utrecht-West.

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over het besluit van het college inzake; het regionaal gecoördineerd indienen van transportverzoeken voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten binnen de Metropoolregio Utrecht-West (MRU West)

Aanleiding

Vanwege netcongestie is onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar om alle nieuwe of zwaardere aansluitingen op het elektriciteitsnet direct te realiseren. Gemeenten kunnen binnen het proces 'Eerder aanvragen' een aansluiting op het stroomnet (ook wel: transportcapaciteit) aanvragen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten die de komende 10 jaar tot uitvoering komen.

Deze regeling is het resultaat van een samenwerking tussen ACM (Autoriteit Consument & Markt) Netbeheerders (zoals Liander, Enexis, Stedin), VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK).

De regeling 'Eerder aanvragen' vereist dat de gemeente individueel - en op basis van hun eigen beleidsregels - vanaf 1 oktober een lijst met projecten indient bij de netbeheerder. Op 19 september 2026 heeft het college daarom de 'Beleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten gemeente Houten 2026' vastgesteld. Deze regels vormen de basis voor de volgordelijst van de projecten zoals die worden ingediend bij de netbeheerder. Gelijktijdig heeft de gemeente een conceptvolgordelijst gepubliceerd ter inzage voor alle ontwikkelaars en initiatiefnemers.

Veel gemeenten (en de VNG zelf) hebben aangegeven bezwaar te hebben bij deze werkwijze. De systematiek van indienen en strakke termijnen vragen veel van de gemeentelijke organisatie en leiden ertoe dat de positie van projecten wordt bepaald door het indieningsmoment. Daarmee zou feitelijk concurrentie ontstaan tussen gemeenten. Dit terwijl netcongestie juist een regionaal vraagstuk betreft.

De gemeenten binnen de MRU-West (Congestiegebied 1a, zie de kaart op pagina 2) hebben daarom onderzocht of de aanvragen 'uitgesteld en regionaal gecoördineerd' kunnen worden ingediend.

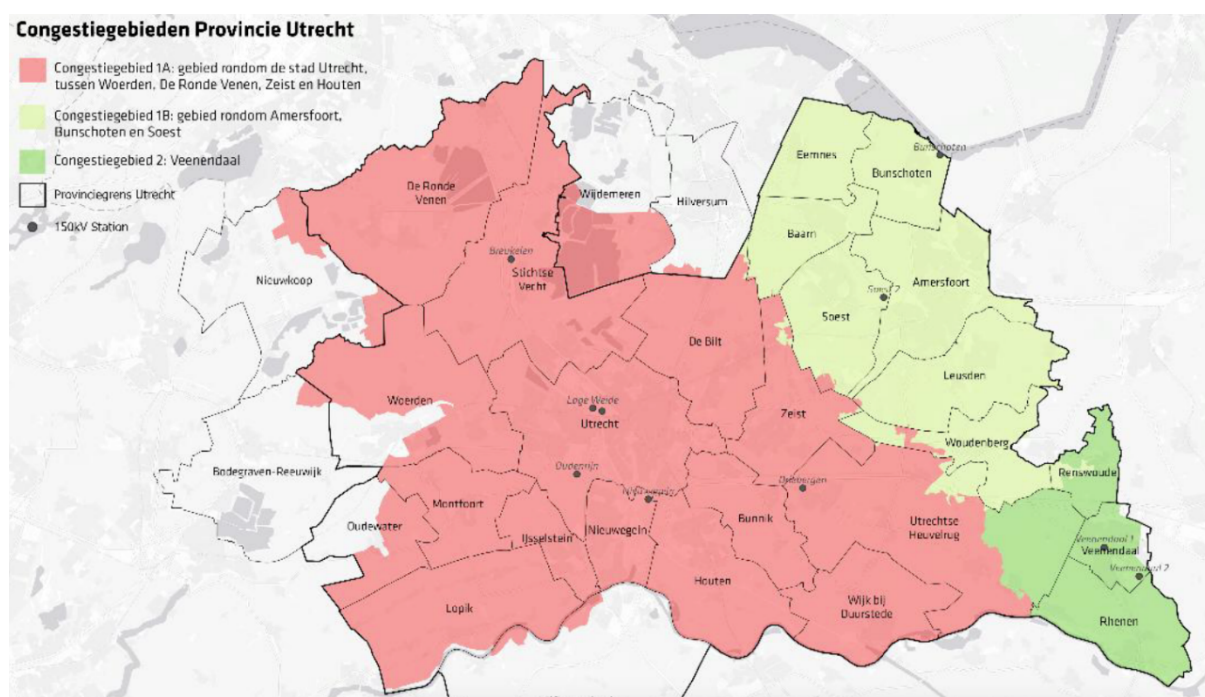
Kernboodschap

Besluit Regionaal indienen

In overleg met de andere gemeenten in de MRU-West heeft het college besloten deel te nemen aan het regionaal gecoördineerde indienen binnen Congestiegebied 1a, net als de colleges van alle andere gemeenten in dit gebied.

Binnen Congestiegebied 1a zal worden gekeken hoe deze gemeentelijke lijsten zich regionaal tot elkaar verhouden. Het doel van regionaal indienen is om voor indiening één transparante regionale volgorde vast te stellen en de aanvragen overeenkomstig aan deze volgorde in te dienen bij de netbeheerder.

Aan deze regionale werkwijze nemen de gemeenten Utrecht, Stichtse Vecht, De Ronde Venen, Woerden, Oudewater, Montfoort, IJsselstein, Nieuwegein, Houten, Bunnik, Zeist, De Bilt, Wijk bij Duurstede, Utrechtse Heuvelrug en Soest deel.

De werkwijze

De deelnemende gemeenten voegen hun projectenlijsten (woningbouwprojecten en onderwijshuisvestingsprojecten) samen tot één regionale volgorde. Daarbij zijn de geplande maand en het geplande jaar van start bouw leidend. De gemeentelijke beleidsregels voor het beoordelen en prioriteren van projecten blijven ongewijzigd van toepassing. Wanneer projecten van verschillende gemeenten in dezelfde startbouwmaand vallen, wordt de onderlinge positie van de betrokken gemeenten door middel van loting bepaald.

Afwegingen

Zonder regionale coördinatie kunnen gemeenten hun projecten vanaf 1 oktober indienen. De positie van projecten wordt dan sterk bepaald door de snelheid waarmee gemeenten aanvragen kunnen verwerken en indienen.

Dit kan ertoe leiden dat technisch-organisatorische omstandigheden bepalend worden voor de positie van projecten; bijvoorbeeld de snelheid van de internetverbinding of het aantal beschikbare medewerkers om projecten klaar te zetten en in te dienen (in de online omgeving van de netbeheerder). In dat scenario hebben vooral grotere gemeenten (en daarmee grote projecten) een onevenredig voordeel op de kleine gemeenten, binnen hetzelfde congestiegebied.

Een regionaal vastgestelde volgorde maakt de uitkomst vooraf inzichtelijk en voorkomt dat gemeenten terechtkomen in een onderlinge race om het vroegste indieningsmoment. Bovendien houdt netcongestie niet op bij gemeentegrenzen. De beschikbare transportcapaciteit en de wachtlijst worden mede beïnvloed door aanvragen uit andere gemeenten binnen hetzelfde congestiegebied. Door gezamenlijk afspraken te maken over de wijze van indienen, nemen gemeenten verantwoordelijkheid voor het functioneren van het congestiegebied als geheel. Tegelijkertijd blijft iedere gemeente verantwoordelijk voor haar eigen projectenlijst en lokale prioritering.

Uitzondering

In het Extra Bestuurlijk Overleg Wonen over netcongestie en prioritering van 24 september 2026 is besproken dat fase 2 en fase 3 van project 'Kersenweide' in de gemeente Bunnik bij een gelijke startbouwmaand met andere projecten worden uitgezonderd van loting. Het betreft fasen met een geplande start bouw in respectievelijk 2030 en 2031. De gemeente Bunnik acht deze projecten, gelet op het risicoprofiel en het financiële belang van de gebiedsontwikkeling voor de gemeente, van essentieel belang. De positie van beide fasen raakt volgens Bunnik daarmee niet alleen de voortgang van de gebiedsontwikkeling, maar ook de financiële positie en het toekomstperspectief van de gemeente zelf.

Naar verwachting zullen binnen congestiegebied 1a transportverzoeken voor tienduizenden woningen bij de netbeheerder worden ingediend. Het project van de gemeente Bunnik omvat circa 500 woningen en vertegenwoordigt daarmee een verwaarloosbaar aandeel van het totale aantal aan te melden woningen. De overige projecten van de gemeente Bunnik worden conform de reguliere regionale systematiek meegenomen in de gezamenlijke prioritering en indiening.

Vervolg

De regionaal gecoördineerde indiening start op 16 november 2026. De conceptvolgordelijst, die sinds 19 september ter inzage ligt, vormt de basis voor de informatie die we aanleveren bij de MRU en vervolgens indienen bij de netbeheerder. De lijst kan in de tussentijd nog enigszins wijzigen. Zodra er meer duidelijkheid is over het proces richting 16 november, informeren we de raad hierover.

Mocht deze werkwijze onverhoopt niet uitvoerbaar blijken, dan geldt een terugvaloptie; gemeenten kunnen vanaf 1 december 2026 alsnog individueel aanvragen indienen, volgens de oorspronkelijke werkwijze die is afgesproken tussen de netbeheerders, de ACM, de VNG en BZK.

Naar verwachting komt vanaf januari 2027 meer informatie beschikbaar van Stedin over welke projecten op een stroomaansluiting kunnen rekenen, en welke projecten niet.

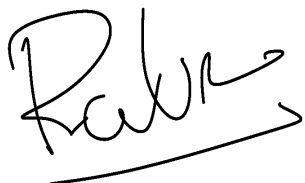
Consequentie

De lokale beleidsregels en de lokaal vastgestelde methodiek van volgordebepaling van projecten blijven ongewijzigd van kracht. Voor het regionaal samenvoegen van de gemeentelijke projectenlijsten wordt uitsluitend op dat specifieke onderdeel afgeweken van de gemeentelijke beleidsregels.

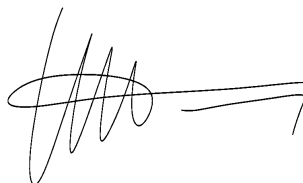
Wat betekent dit voor de raad (procedureel)

Met deze brief informeren wij u over een door het college genomen besluit. Aan uw raad wordt geen besluit gevraagd. Wij verzoeken u kennis te nemen van de keuze om regionaal in te dienen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de loco-secretaris, de burgemeester,

R.W. Vrieling

H.C. Heerschop

Bijlage(n): -